

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

9 Qui nomine confessarij, seu sacerdotis sollicitantis veniant intelligendi
ex supradictis decretis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

ne confessionis, etiam ipsa confessione non sequitur.

4 Hoc tamen intelligendum est (vt bene supradictus Sanchez aduertit) quando femina uellet statim confiteri: nam si diceret confessario se uelle in crastinum confiteri, & tunc occasione huius dicti confessarii confessionem distulderet, & de ueneris tra-cter, talis sollicitatio non est proxima confessioni faciendae; sed solum est proxima conuentioni de confessione, ac proinde non delinquit in confessione, nec proximè ad illam, & sic non est denunciandus. Alias si diceret femina se uelle transacto anno confiteri, & sacerdos confessionem distulderet, & de ueneris tra-cter, peccaret aduersus bullas latas contra sollicitantes; quod nullus dicit.

5 Item non est sollicitatio proximè ad confessionem, quando tempore sollicitationis, neque femina, neque sacerdos de confessione faciendae cogitant, etiam si immediatè sequatur confessio, quia talis confessio ortum habet ex eo quod femina de delicto dolorem concepit, uultque citò à peccato liberari per confessionem, cui uoluntati satis erit (ait Sanchez) contentire. Ergo tamen existimo cautè procedi debere, ne sacramentum Penitentiae absque uero dolore fiat. Quare ministrandum non esset, nisi signa satis aperta doloris ostenderet.

6 Difficultas in hac parte non leuis est, an si feminae dicenti se uelle statim confiteri confessionem distulderet, si animus sufficiens ad alliciendū ad impudicos actus, talis distulatio censetur sollicitatio in confessione? Et quidem si animus non manifestatur feminae, certum est non esse sollicitationem: si autem sufficiens feminae manifestatur, taliter quod ipsa possit intelligere distulsiōnem confessioni oriri ex animo ad Venerem alliciendū, est tunc cum illa tractes, existimat Ioan. Sanchez *disp. 11. num. 4. 2.* esse ueram sollicitationem denunciandam, quia illa distulatio sic declarata est uera inductio, & promotio ad peccatum; si enim distulsiōnem confessionem dices feminae re illius amore esse captū, idēque nolle eam confiteri, uere sollicitares. Ergo similiter sollicitas, si aliis signis talem animum declaras.

7 Sed obiicies. Distulatio confessionis etiam ex prauo animo non potest esse sollicitatio exterior, nisi quatenus talis animus declaratur: ut huiusmodi declaratio est per signa quasi indifferentia; & non clara, & manifesta; colligit enim, v.g. femina prauum affectum Confessarij, ex eo quod aspectu blando, & alaci eam alloquatur, & nullam causam negandae confessionis præbeat quae signa satis non demonstrent prauum affectum. Ergo talis distulatio confessionis, & consula animi prauī manifestatio, non est uera sollicitatio, ac proinde nec denuncianda; sicut non est uera haeresis denuncianda; quae per uerba sufficienter expressa mens non fit, neque casus reuerentus, qui in opus exterius non transit manifestè.

8 Respondeo, etsi alicui probabile posset uideri Confessarium distulsiōnem feminae confessionem, & manifestantem prauum animum per uerba, uel signa alioquin honesta, seu indifferentia, quorum determinatio ad malum non ex illis percipitur, sed ex aliis adiunctis à femina colligatur, non fore denunciandum, mihi dicendum uidetur esse denunciandum. Nam etsi illa uerba uel signa quasi indifferentia sint, à femina hic, & nunc indifferentia non sunt, sed determinata ad malū, & expressiua satis prauae uoluntatis. Confessarij, Ergo saltem respectu feminae constituunt sollicitationem exteriorem, cum ab illa cognita sint ut talia, Ergo est peccatum exteriis consummatum, & denunciandum.

PUNCTUM VIII.

An sollicitatio facta simulando confessionem denuncianda sit.

- 1 Qualiter simulatio confessionis in presenti contingere potest.
- 2 Si uterque in simulatione conuenit, Confessarius & penitens, nemini incumbit obligatio denunciandi.
- 3 Grauius peccant aduersus religionem sic impenitentia loquentes.
- 4 Si penitens accedat animo tractandi alia negotia, & ad Venerem incitetur à Confessario, est obligatio in penitente denunciandi iuxta constitutionem Gregorij.
- 5 At ex decreto Pij IV. & Clement. VIII. cessat obligatio.

1 Non uoco simulatam confessionem eam, quae quis accedit absque uero dolore peccatorum, uolens tantum sua peccata sacramentaliter confiteri, quia talis confessio uera confessio est, ut diximus in materia de penitentia. Quapropter si feminam sic accedentem sollicitares, absque dubio denunciandus es, & puniendus: ita relato Acuña *q. 14. n. 10.* docet Ioan. Sanchez *disp. 11. n. 41.*

Simulatio igitur confessionis dupliciter solum potest contingere. Primò, si uterque tam penitens, quam Sacerdos, ut liberius de rebus inhonestis tractent, simulat confessionem. Secundo, si penitens non animo confitendi, sed alia negotia tractandi accedat ad Confessarium, cum tamen ab ijs qui uidentur intelligatur ad confessionem accedere; tunc, inquam, simulatur confessio.

2 Dico ergo primò, si uterque in simulatione confessionis conuenierit, ut liberius de rebus inhonestis tractent, nemini incumbit obligatio denunciandi, non Sacerdoti, ut de se constat, neque penitenti, alias esset obligatus denunciare se ipsum. Neque hac sollicitatio est propria Sacerdoti, potius quam penitenti, sed est mutua sollicitatio, ac proinde in sollicitationem sibi factam uterque consentit.

3 Aduertendum tamen est utrumque tam Confessarium quam penitentem grauius non solum aduersus temperantiam, sed etiam aduersus religionem debitam Penitentiae sacramentum peccare in tali allocutione lasciuia. Nam sacramentum Penitentiae debita est illa exterior reuerentia, & caeremonia, ut scilicet penitentes flexis genibus, detecto capite, & supplex ad pedes Confessarij accedat pro consequenda uenia peccatorum, qui ergo hanc caeremoniam inhonestè locutioni arrogat, & sacramentum ipsum iure suo spoliat, & grauius laedit, cum sub habitu sacramenti, & illius praetextu scelus nefarium committat, sic Ioan. Sanchez *in select. disp. 35. n. 5.*

4 Dico secundo, si penitens bono animo accedat alia negotia à confessione tractaturus, Sacerdos uero occasione arrepta ad Venerem inducat, tunc obligatio est in penitente sollicitatio denunciandi Sacerdotem, iuxta constitutionem Greg. XV. inquit enim: Qui per personas, quocumque illae sint, ad inhonestam suam inter se; siue cum alijs quomodolibet perpetranda in actu sacramentalis confessionis, siue ante, uel post, immediatè, seu occasione, uel praetextu confessionis huiusmodi, etiam ipsa confessione non sequuta, siue extra occasionem confessionis, in confessionario, aut in loco quocumque ubi confessiones sacramentales audiuntur, seu ad confessiones audiendas delicto, simulantes ibid. confessiones audire, sollicitare, uel promouere tractauerint, aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, uel tractatus habuerint, in officio sanctae Inquisitionis seueuissimè puniantur. Cum igitur in presenti Sacerdos simulat audire confessiones, ut suppono, eo quod sit in loco illis audiendis delicto, & penitens alias negotia tractaturus flexis genibus assistat, uel alio modo quo uidentes intelligant confessionem fieri, & tunc sollicitat, absque dubio committit in constitutione Greg. ac proinde denunciandus, & ita tradit Ioan. Sanc. *disp. 11. n. 40. 66. & 68.*

Aduertendum tamen est optimè posse Sacerdotem cum femina de rebus inhonestis in confessionario tractare, quum simulatio illa sit confessionis audiendae, & tunc denunciandus non est, quia non querit sollicitatio in confessionario facta cauetur illo decreto Greg. sed sollicitatio, quae simulatione confessionis trahat, ut constat ex illis uerbis, simulantes ibidem confessiones audire.

5 Dico tertio, ubi Bulla Greg. recepta non est, non tenent supradicta femina sollicitata Sacerdotem Inquisitionibus denunciare, quia talis sollicitatio non est facta in confessione, cum haec non interueniat, neque proximè ad illam faciendam cum femina nullam (ut suppono) uoluntate confitendi sacerdoti declarauerit. Ex decreto autem Pij IV. Clem. VIII. & ex edito Inquisitionum solum prohibetur, & denuncianda mandatur sollicitatio facta in confessione, uel proximè ad illam; & ita docet Acuña de sollicitat. *q. 14. n. 6.* id colligens ex Suar. *tom. 4. de penitent. disp. 33. sect. 2. n. 4.* Elmiq. *sum. lib. 6. c. 2. n. 4.* Ioan. Sanc. *supra n. 40.*

PUNCTUM IX.

Qui nomine confessarij, seu sacerdotis sollicitantis ueniant intelligendi ex supradictis decretis.

- 1 Sacerdos tametsi iurisdictione careat intelligitur.
- 2 Episcopi, Nuntij, officiales, & seculi Apostolica non sunt Inquisitionibus denunciandi.
- 3 Inquisitores Hispani an sint denunciandi, & cui sub distinctione responderetur.
- 4 Possunt tamen Inquisitores recipere dicta restium, ut Protesticum uel Inquisitionem generalem de delicto denunciari certiore m faciant.
- 5 Laici fingentes se sacerdotes, & confessionem excipiantes, sollicitent, non sunt ex hoc decreto denunciandi.
- 6 Item, neque est denunciandus interpretes.
- 7 Neque penitentem si confessarium sollicitet, tenetur confessarius ex vi bullarum denunciare.

1 Certum esse debet sacerdotem iurisdictione ad audiendas confessiones carentem, si exponatur illas audire, & penitentem sollicitet, fore denunciandū quia absolute censetur confessarius, cum potestatem ordinis habeat, & possit à peccatis uenialibus, & mortalibus confessis absolueret, & ab omnibus in articulo mortis. Alias posset quilibet sacerdos sollicitans exhibere aucti fuisse sollicitare penitentem, eo quod iuridice censetur haberet ad absoluentem à peccatis, quae sibi erant confessi, quod esset eludere decreta Inquisitionis, & constitutiones Pontificum

PUNCTUM X.

Quando cesset obligatio denuntiandi Sacerdotem hoc crimen sollicitationis committentem.

- 1 Cessat, si Sacerdos emendatus sit, neque periculum sit recidendi.
- 2 Cessat, si correctioe fraterna emendandus speratur, & spes debet esse certa.
- 3 Alij excusant, quoties Sacerdos de hoc delicto infamatus non est. Non admittitur excusatio.
- 4 Deinde excusant alij a denuntiatione sfacionda Inquisitoribus, si Episcopo denunties. Non approbatur in Hispania.
- 5 Item excusant, si secreti scueris sollicitationem. Sed non probatur excusatio.

DE hac dubitatione satis dictum est in disp. de correctioe fraterne denuntiationi praemittenda, & ex ibi dictis satis constat. Primo ergo cessat obligatio denuntiandi, si Sacerdos emendatus praesumatur, neque periculum sit recidendi; cum decreta Pontificum in hoc delicto non tantum punitionem de iniquitate Sacerdotis, quam reuerentiam sacramenti attendunt, ideoque diximus esse decreta fauorabilia, & amplianda, non restringenda. Hoc tamen intelligendum est, quando ex mandato Inquisitorum aliud non constat, nisi enim ad punitionem delicti commissi, & in aliorum exemplum, & coercionem impetare possent. ut delicta iam emendata sibi manifestentur: tunc enim scientes obligati essent manifestare, si delictum laboraret infamia, vel aliquo modo publicum esset, alias minime.

Secundo videtur dicendum cessare obligationem denuntiationis, si correctioe fraterna integre emendandus ipse, aut quia ex iure naturali tenemur reuerentiam sacramenti prouideat, & non nisi damno proximi, quo fieri possit, sic alius relatis docet in casu praecedenti. Fagundes de 5. praep. 2. part. 1. cap. 3. n. 1. Ratio tamen exitimo hanc emendationem hac correctione secreta imitari posse, ac proinde ratio cessare obligationem.

Tertio excusat Fagundes ab hac denuntiatione faciendae, quoties Sacerdos aliquo modo de rati delicto infamatus non est, quia Bulla Clementis VIII. perit Sacerdotem esse infamatum. Inquit enim, de quomodolibet infamatus, & quia denuntiatione praecipua sub excommunicatione regulatur non obligat de delictis occultis, & quae probati non possunt, excepto crimine heresis, ne denuntiator reputetur. Cenedo collect. 20. n. 3. Henricus de excommunicatione. l. 3. c. 18. n. 3. Nauarr. c. 25. m. 46. Sotus de regendo secreto. n. 31. q. 1. concl. 4. Verum haec excusatio mihi non probatur: tum quia ratio formata sollicitate tenebitur denuntiationem facere, si quidem hoc crimen secretissime committitur, neque alius a sollicito illud solet cognoscere, neque infamationem contingere nisi cum delictum denuntiatum est. Tum quia haec denuntiatione ad praecauendum delictum, & impediendam irreuerentiam sacramenti ordinatur: in quo casu non est necessarium delictum publicum esse, praecipue cum nullus adit timor, ut denuntiator pro calumniatore habeatur: siquidem non induit personam accusatoris, sed delatoris, & testis, ut latius in tract. de correct. p. vlt. diximus. Neque obstant verba Clementis, mandari enim denuntiare quilibet Sacerdotem de hoc crimine quomodolibet infamatum, id est, infamatum apud sollicitam personam: nam aduerbium illud, quomodolibet, restringit infamam, ut non accipiat in rigorosa sua significatione. Item dici potest hunc quomodolibet infamatum praecipue esse denuntiatum.

Quarto excusat Fagundes ab obligatione denuntiandi Inquisitoribus, si Episcopo denunties, sentit enim supra dictus Doctor Clement. 8. non abtulisse ab ordinariis facultatem de hoc crimine cognoscendi, sed eam simul tradidisse Inquisitoribus, Ergo non arctatis ad tribunal inquisitionis recurrere, sed poteris ad ordinarij tribunal accedere, quo tribumali denuntiationem acceptante cessat tibi obligatio ad inquisitionem recurrendi.

Ceterum neque haec excusatio mihi probatur. Exitimo namque Clementem VIII. ab ordinariis abtulisse cognitionem huius criminis, & priuatiue concessisse Inquisitoribus. Tum quia nunquam ordinarij in Hispania de hoc crimine cognoscunt, sed solum Inquisitores. Consuetudo autem est optima legi interpretes. Item constitutio Gregor. XV. de hac materia loquens ideo ab Inquisitoribus Hispaniae recepta non est, quia aequi ipsi, & ordinariis concessit facultatem procedendi in hoc crimine. Tum denique quia Inquisitores cum de hoc crimine iudicant, ordinarium vocant, & simul cum illo causam decidunt, sicuti in causis fidei. Ergo signum est neque ordinarium sine Inquisitoribus, neque Inquisitores sine ordinario posse in hac causa in Hispania procedere, ac proinde Inquisitoribus, & non ordinario denuntiatio est faciendae, quia formare processum ipsis independenter ab ordinario competet.

Quinto excusat Fagundes ab obligatione denuntiationis si sub secreto naturali scueris sollicitationem, quia huiusmodi secretum non vergit in detrimentum proximi, & ex alia parte obligatio illius est de iure naturali, denuntiatio de iure tantum positio;

de ita relato Acunea quaest. 14. n. 5. Freytag num. 13. docet Ioan. Sanch. disp. 11. num. 38. Et quidem iuxta constitutionem Gregor. potest esse dubium talem sacerdotem comprehendendi, cum hic sacerdos simul et se audire confessiones, & sic simulans ad Penitentem inciter penitentem.

Quod si confessarius sollicitans sit Episcopus, non est a feminis sollicitata Inquisitoribus denunciandus, quia Episcopus Inquisitoribus non est subiectus, ex. c. Inquisitores. de heretic. in 6. Trident. sess. 24. c. 5. de reform. Si enim in delicto heresis Inquisitoribus non subduntur, a fortiori neque in delicto suspitionis heresis habent. Nomine Episcopi Inquisitoribus non subditi comprehenduntur Episcopi titulares, quia vere sunt Episcopi: ita Lualde de Mol. sem. 6. de iust. tract. 5. disp. 28. n. 19. Acunea quaest. 12. num. 7. Ioan. Sanch. disp. 11. num. 33. Comprehenduntur etiam Episcopi electi, & a sede Apostolica approbati, etiam si consecrati non sunt, ita Mol. supra, quod si solum sint electi, Inquisitoribus subduntur, ac proinde sicut quilibet alius sacerdos debet denunciari, ita Acunea q. 11. num. 13. Freytag num. 31. Ioan. Sanchez num. 35. Molin. num. 20. Deinde Nuntij, seu Legati Sedis Apostolicae, alique eiusdem sedis ministri, & officiales non sunt denunciandi Inquisitoribus, aut ordinariis, quia non subduntur Inquisitoribus, aut ordinariis in illo etiam grauissimo delicto, constat ex extrinsecis cum Martibus de heretic. & tradit Lualde de Mol. tract. 5. de iust. disp. 28. n. 20. Farinas de heretic. q. 136. Decian. tom. 1. crimin. l. 5. c. 23. num. 10. Ioan. Sanchez disp. 11. num. 33. Vocantur delegati Sedis Apostolicae, seu ministri, & officiales ipsius, qui nomine Sedis Apostolicae ad negotium Sedis Apostolicae pertinent tractandum mittuntur. Non autem illi, qui ad causas particulares inter alios iudicandas, ac dirimendas quoties a Sede Apostolica mittuntur: hi enim non negotium Sedis Apostolicae sed personarum particularium, auctoritate tamen Sedis Apostolicae agunt, ita Molin. tract. 5. disp. 28. num. 20.

Sed quid dicendum, si aliquis ex Inquisitoribus Hispaniae formam in confessione sollicitauerit, est ne tribunali denuntiandus, vel ordinario? Respondeo nullo modo tribunali, vel Episcopo esse denuntiandum, si vera est sententia Eymetic. lib. 3. direct. inquisit. q. 30. & cu eo Pegna schol. 79. dicens hos annunciatos esse inter delegatos Sedis Apostolicae, cuiusque officiales. Quod si vera est sententia Simanc. tit. 25. dicens hos esse subdelegatos, ac commissarios, Inquisitoris generalis, tunc denuntiandi fore non quidem Episcopo, neque alteri Inquisitori quia eis non subditur, sed supremo sentatur vel Inquisitori generali, cui omnes subduntur, ita Molin. supra.

Aduertendum tamen est, et si Episcopi, & Inquisitores denunciandi non sunt, vel corrigantur, vel puniantur ab aliis Inquisitoribus, possunt tamen Inquisitores, (si denuntiatione sit) depositiones teliu accipere sedi Apostolicae, vel generali Inquisitori remittendas: ita relato Simanc. docet Mol. tract. 4. de iust. disp. 28. num. 19. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 35. Acunea q. 12. num. 9. §. 10.

Latici fringentes se sacerdotis, & confessiones expientes si sollicitent, non veniunt denunciandi ex supra dictis decretis, quia solum loquuntur de sacerdotibus, non de illis, qui se sacerdotem fingunt, qui que confessarij proprie non sunt, neque confessio illis facta est sacramentalis, neque obligationem sigilli proprie inducit, ita Acunea quaest. 13. n. 5. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 36. Verum et si iusti sollicitantes denuntiandi non sint ex bulla lata aduersus sollicitantes. At ex constitutione Gregor. XIII. lata aduersus eos, qui se sacerdotem simulant, & sub tali simulatione confessiones excipiant, denunciandi sunt. Requiritur tamen, ut non solum confessiones ambierint, sed etiam absolutionem impenderint, ut bene notat Acunea quaest. 13. n. 17. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 36. Idemque in edicto Inquisitorum dicitur denunciandum esse illi, qui cum sacris iuramentis non sit, aliquid sacramentum administrat. Non autem censetur sacramentum Penitentiae administrasse, quousque absolutionem impenderit.

Interpres quicumque sit, etiam si sit sacerdos, si penitentem in confessione sollicitet, denunt. andus non est, ex tenore bullarum, quia absolutio non est confessarius, sed potius ex parte penitentis se tenet, ita Ioan. Sanch. disp. 11. n. 10. §. 37. et contra tenet Seraphin Freytag in addition. ad Acueam q. 15. num. 37.

Penitens quicumque sit, si confessarium sollicitet, nullo modo a confessario est sub obligatione Bullarum, & decreti Inquisitorum denunciandus, quia haec non aduersus penitentes, sed aduersus confessarios penitentes, sollicitantes lata sunt, ut ex ipsis aperte constat, ita Acunea quaest. 9. n. 35. §. 6. Ioan. Sanch. disp. 11. n. 24.

DE
SISTRO
ALAC
TON.